

REVISTA GIMNAZIAL

EDUCAȚIE MUZICALĂ

NR.1/2022

LITERA

LICITAȚIA DE
MANUALE ȘCOLARE
2022

MUZEELÉ MUZICII

CURSURI DIGITALE
ON-LINE GRATUITE
PENTRU PROFESORI
www.cursuridigitale.ro

02

- LICITAȚIA DE MANUALE ȘCOLARE ORGANIZATĂ DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

03

- ETAPELE DE ALEGERE A MANUALELOR
- DE CE SĂ ALEGEȚI MANUALELE LITERA APROBATE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI 2022

04

- **MANUALUL DE EDUCAȚIE MUZICALĂ** APROBAT DE MINISTERUL EDUCAȚIEI 2022

05

- Ce spun referenții științifici despre manualul de **EDUCAȚIE MUZICALĂ** de la **EDITURA LITERA**

06-09

- STRUCTURA MANUALULUI

10

- 10 MOTIVE PENTRU CARE SĂ ALEGEȚI MANUALUL DE EDUCAȚIE MUZICALĂ DE LA LITERA

11

- DESPRE **LITERA EDUCAȚIONAL**
- CURSURI ON-LINE GRATUITE PENTRU PROFESORI **WWW.CURSURIDIGITALE.RO**

12-13

- MUZEELE MUZICII

14-15

- MARI COMPOZITORI

LICITAȚIA DE MANUALE ȘCOLARE ORGANIZATĂ DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN 2022

La începutul acestui an, Ministerul Educației a demarat procedura de licitație a manualelor pentru clasa a V-a, în urma încetării Acordurilor Cadru pentru cele existente.

Obiectivul principal al acestei licitații a fost achiziția de manuale elaborate în conformitate cu noile programe școlare, care să reușească să ofere sistemului de învățământ preuniversitar materiale corespunzătoare din punctul de vedere al conținutului științific și adaptate nivelului de vârstă al elevilor.

Ca și la licitațiile anterioare organizate de MEN, **Litera** este și anul acesta editura cu cele mai multe manuale declarate câștigătoare în urma evaluării.

- Limba și literatura română
- Matematică
- Biologie
- Istorie
- Geografie
- Informatică și TIC
- Educație plastică
- Educație muzicală
- Educație tehnologică și aplicații practice
- Educație socială
- Consiliere și dezvoltare personală
- Religie – cultul ortodox
- Limba modernă 1 – engleză
- Limba modernă 2 – engleză
- Limba modernă 2 – franceză

NOILE MANUALE APROBATE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI ÎN URMA LICITAȚIEI 2022 SE POT OBȚINE GRATUIT, PENTRU FIECARE ELEV, DOAR ÎN BAZA ALEGERILOR FĂCUTE DE CĂTRE CADRELE DIDACTICE. IATĂ PAȘII PE CARE TREBUIE SĂ ÎI URMAȚI ÎN ALEGEREA ACESTORA:

- 1 Accesați site-ul **www.manuale.edu.ro** și selectați clasa și disciplina care vă interesează.
- 2 Consultați oferta de manuale existentă pentru respectiva disciplină. Răsfoiți integral manualele propuse, deschideți aplicațiile multimedia interactive de învățare apăsând pe iconițele indicate.
- 3 Alegeți manualul potrivit stilului dumneavoastră de predare și grupului de elevi pe care îl coordonați.
- 4 În ședința catedrei/ariei curriculare anunțați alegerea dumneavoastră, pentru consemnarea acesteia în procesul-verbal.
- 5 Procesul-verbal este avizat de către director și se înregistrează la secretariatul unității de învățământ în care s-a desfășurat procesul de selecție a manualelor școlare.
- 6 Persoana delegată de școală înregistrează comenzile și le trimite către responsabilul cu manualele școlare de la nivelul ISJ/ISMB.
- 7 Manualele comandate ajung în școală și vor fi distribuite fiecărui elev, pentru ca dumneavoastră să puteți folosi în fiecare oră atât suportul tipărit, cât și varianta digitală a manualului.

DE CE SĂ ALEGEȚI MANUALELE LITERA APROBATE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI 2022

- ✓ Manualele Litera aprobate de Ministerul Educației în 2022 sunt elaborate de autori de prestigiu, profesori cu experiență la catedră, condiție care asigură o calitate metodică și pedagogică deosebită.
- ✓ Manualele Litera au fost declarate câștigătoare pe baza punctajelor obținute la evaluarea calității științifice și constituie o resursă utilă în formarea competențelor prevăzute în programă.
- ✓ Cuprind sarcini de lucru corelate cu experiențele personale ale copiilor și asigură ancorarea în realitate a cunoștințelor și abilităților dobândite.
- ✓ Editura Litera este partenerul de nădejde al profesorilor, oferind continuitate în pregătire prin editarea de manuale și materiale didactice pe parcursul tuturor anilor de școală.
- ✓ Autorii manualelor pun la dispoziția profesorilor planificările calendaristice și ghiduri cu informații suplimentare, fișe de lucru, evaluări suplimentare.
- ✓ Editura Litera, prin parteneriatele pe care le are cu instituții care furnizează programe de formare, oferă cadrelor didactice oportunitatea de formare profesională, prin cursuri on-line realizate pe platforma **www.cursuridigitale.ro**. La absolvirea cursurilor, cadrele didactice primesc adeverințe care vor servi la completarea dosarului de formare profesională.
- ✓ Editura Litera organizează Conferințe naționale periodice dedicate profesorilor.
- ✓ Editura Litera oferă informații la zi, suport și consiliere tuturor dascălilor prin intermediul Clubului Profesorilor din România ([f](#)/Clubul Profesorilor din Romania cu peste 20 000 de membri) și Litera Educațional ([f](#)/Litera Educational).

EDUCAȚIE MUZICALĂ

Florentina Chifu

- copertă broșată
- 96 de pagini
- 205 × 260 mm
- interior color

Manualul de **Educație muzicală** pentru clasa a V-a este elaborat de Florentina Chifu, profesor cu o bogată experiență pedagogică, condiție absolut necesară pentru a scrie un manual bun din punct de vedere metodic.

Pagina de deschidere a fiecărei unități de învățare cuprinde competențele vizate de respectiva unitate și-l provoacă pe elev să cerceteze imagini, să răspundă la întrebări-cheie care-i trezesc curiozitatea, îl determină să facă predicții, să convoace cunoștințe sau experiențe din diferite domenii, care pot avea legătură cu tema unității.

Unitățile de învățare care compun manualul conțin teme specifice învățării educației muzicale și cântece atractive, accesibile vârstei elevilor ca ambitus, linie melodică, structură ritmică, în concordanță cu programa școlară. Toate sunt apropiate de universul copilului, de interesele specifice vârstei școlarului de clasa a V-a, trezind interesul pentru artă și cultură, stimulând simțul estetic, simțul ritmic, auzul muzical al copiilor și memoria muzicală.

Abordarea în manieră originală și creativă a unităților de învățare, structurarea conținuturilor și operationalizarea acestora, în manieră liberă și inedită, accesibilizarea informației selecționate printr-o formă de prezentare inteligibilă și stimulativă (imagini, tabele, indicatori, organizatori grafici), videoclipurile care prezintă exemple de bune practici, asigurarea coerenței pedagogice interne, limbajul accesibil, sunt caracteristici care recomandă manualul ca pe un instrument util, de înaltă ținută științifică și metodică.

AUTOR

Florentina Chifu

- profesor gradul I la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din București
- membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala de Literatură pentru Copii și Tineret, București
- autor de manuale și auxiliare școlare
- coordonator al corului Clopoștii Veseli al Colegiului Național Mihai Eminescu din București, cu participare la concursuri de specialitate
- cursuri de perfecționare metodică de specialitate, care vizează predarea muzicii prin aplicarea metodelor Kodaly și Dalcroze

Ce spun referenții științifici despre manualul de EDUCAȚIE MUZICALĂ de la EDITURA LITERA

„Manualul **Educație muzicală** pentru clasa a V-a asigură continuitatea informațiilor achiziționate de elevi în clasele primare la disciplina Educație Muzicală („Muzică și mișcare”) și permite elevilor achiziționarea unor referințe culturale, morale și științifice necesare, pe de o parte dezvoltării armonioase a personalității lor și pe de altă parte, înțelegerii lumii în care trăiesc. Este structurat pe unități tematice care dezvoltă conținuturile din programă. Prezentate într-o formă deosebit de atractivă pentru elevi, lecțiile propuse cuprind exemple de activități care conduc la formarea de competențe specifice disciplinei: exprimarea unor idei, sentimente, atitudini, prin interpretarea unor lucrări muzicale, operarea cu elemente de scris-citit și limbaj muzical și aprecierea lucrărilor muzicale, inclusiv a conținutului lor afectiv, atitudinal și ideatic.

Rubricile din paginile de lecție și de recapitulare cuprind activități de învățare prin studiu, descoperire, observare a elementelor de limbaj în lucrările muzicale și au rolul de dezvoltare a spiritului critic al elevului încurajându-l în exprimarea opiniei cu propriile cuvinte, dar și prin utilizarea limbajului muzical specific.

Lecțiile sunt construite pe strategii activ-participative: lucrul în echipă, dezvoltarea de proiecte, utilizarea metodelor moderne (turul galeriei, metoda R.A.I., ciorchinele, jocul muzical, diagrama Venn, jurnalul dublu, portofoliu), realizarea unui spectacol literar-muzical, analiza unor opere de artă, cercetarea, studiul individual prin realizarea de schițe și proiecte.

Modalitatea de prezentare a manualului în plan didactic și, respectiv grafic asigură succesul în ceea ce privește atingerea obiectivului interactivității în relația profesor-elev.”

Referent științific: Prof. metodist Gr. I Iustina Daniela Ilie,

Liceul Teoretic „Traian Lalescu” și Școala Gimnazială Nr. 1 Brănești, jud. Ilfov

„Manualul de **Educație muzicală** pentru clasa a V-a apare într-o ediție foarte colorat și divers redactată, calități care-l fac foarte atrăgător pentru elevii de această vârstă. Este structurat în șapte unități, foarte bine corelate cronologic, conținând un repertoriu adaptat marilor sărbători religioase.

Cele șapte unități de învățare conțin teme specifice învățării educației muzicale și cântece atractive, accesibile vârstei elevilor ca ambitus, linie melodică, structură ritmică, în concordanță cu noua programă școlară. Abordarea conținutului este apropiată de universul copilului, de interesele specifice vârstei școlarului de clasa a V-a, trezind interesul pentru artă și cultură, stimulând simțul estetic, simțul ritmic, auzul muzical al copiilor și memoria muzicală

Se remarcă abordarea originală și creativă a unităților de învățare, structurarea conținuturilor și operationalizarea acestora, în manieră liberă și inedită. Elementele de teorie sunt însoțite de cântece atractive, accesibile vârstei elevilor ca ambitus, linie melodică, structură ritmică, în concordanță cu programa școlară. Multe dintre acestea sunt prezentate și în variantă audio, în manualul digital.

Parcursul lecțiilor din manual este accesibil și plăcut, fapt datorat organizării materialului prezentat pe rubrici: *Descoperă, Amintește-ți, Exersează, Cântă, Atelier de sunete, Audiază, Creațiile mele, Din lumea muzicii, Muzica în context cultural-istoric, Experimente cu sunete. De remarcat rubrica Muzica și tehnologia, care furnizează mijloace alternative de intonație.*

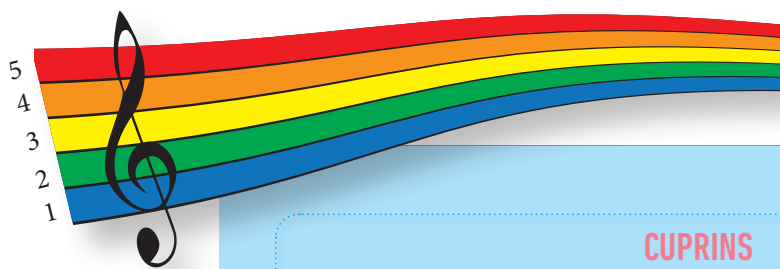
De remarcat conținutul teoretic prezentat corect, atrăgător, la fel și exercițiile de evaluare, precum și audițiile muzicale. Manualul se impune și prin aspectul general, printr-un design plăcut, atractiv și funcțional, original și modern, care contribuie la stimularea și facilitarea învățării.”

Conf. univ. dr. Diana Dembinski,

*Facultatea de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală,
Universitatea Națională de Muzică din București*

Manualul cuprinde:

- 7 unități de învățare ale căror denumiri reflectă conținuturile abordate,
 - Cânt vocal și instrumental
 - Elemente de limbaj muzical melodia
 - Elemente de folclor (i)
 - Elemente de limbaj muzical. ritmul
 - Elemente de folclor (ii)
 - Interpretarea
 - Timbrul vocal și instrumental
- rubrici care cuprind activități de învățare prin studiu, descoperire, observare: *Descoperă, Amintește-ți, Exersează, Cântă, Atelier de sunete, Audiază!, Creațiile mele, Din lumea muzicii, Muzica în context cultural-istoric, Experimente cu sunete, Joc, Reține!, Lucrăm împreună, Știi că...*
- 7 structuri recapitulative și de evaluare sumativă corespunzătoare celor 8 unități de învățare (câte o structură recapitulativă și de evaluare sumativă la finalul fiecărei unități de învățare);
- pagini de recapitulare și evaluare finală

CUPRINS

UNITATEA 1 • CÂNT VOCAL ȘI INSTRUMENTAL	7	UNITATEA 4 • ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL. RITMUL	49
Deprinderi specifice de cânt vocal – respirație, emisie vocală	8	Duratele de pătrime și de optime	50
Gesturi dirijorale (tactarea măsurilor, pregătirea intrării)	10	Pauzele de pătrime și de optime	51
Elemente de tehnică instrumentală	11	Măsura de doi timpi	52
Instrumente cu clape	11	Durata de doime și pauza de doime	54
Instrumente de percuție	12	Măsura de patru timpi	56
Recapitulare	14	Durata de notă întreagă și pauza de notă întreagă	58
Evaluare	16	Durata de șaisprezecime și pauza de șaisprezecime	60
UNITATEA 2 • ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL. MELODIA	17	Punctul de prelungire	62
Notăția înălțimilor de note în cheia sol	18	Legato de prelungire și legato de expresie	63
Sunetele și notele de la do¹ la do²	18	Măsura de trei timpi	64
Sunetele și notele re² , mi² , fa² , so²	21	Recapitulare	66
Sunetele și notele si , la , sol scrise sub portativ	22	Evaluare	68
Profilul melodic	24	UNITATEA 5 • ELEMENTE DE FOLCLOR (II)	69
Tonul și semitonul	25	Tradiții și obiceiuri de Florii	70
Gama Do Major	27	Tradiții și obiceiuri de Paște	71
Gama la minor	29	Călușul	73
Gama Do Major versus gama la minor	30	Dansuri populare	75
Recapitulare	31	Recapitulare	77
Evaluare	34	Evaluare	78
UNITATEA 3 • ELEMENTE DE FOLCLOR (I)	35	UNITATEA 6 • INTERPRETAREA	79
Tradiții și obiceiuri de Crăciun	36	Termeni de mișcare	80
Tradiții și obiceiuri de Anul Nou	40	Termeni de nuanță	82
Plugușorul	40	Accentul în interpretare	84
Sorcova	40	Notăția semnelor de repetiție și a voltelor	85
Sorcova la noi	41	Recapitulare	87
Alte obiceiuri de Anul Nou	41	Evaluare	88
Dansuri populare	42	UNITATEA 7 • TIMBRUL VOCAL ȘI INSTRUMENTAL	89
Hora	42	Timbrul vocal și instrumental	90
Sârba	44	Instrumente muzicale ale orchestrei simfonice	90
Brăul	46	Ansambluri instrumentale	91
Țărăneasca	46	Organizarea instrumentelor în orchestra simfonică	91
Recapitulare	47	Diferențierea tipurilor de voce umană	92
Evaluare	48	Recapitulare	93
		Evaluare	94
		Recapitulare finală	95
		Evaluare Finală	96

Pagină de PREZENTARE a unității de învățare

Numărul și titlul unității tematice

Titlul unității tematice

Un citat înțelept, care să te inspire

Imagini care au legătură cu lecțiile din unitatea tematică respectivă

Competențe

Competențe specifice

Numărul paginii

UNITATEA 2
ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL • MELODIA

„Melodia este cea care face farmecul muzicii.”

Joseph Haydn
(compozitor austriac,
1732–1809)

Amințește-ți din clasa a IV-a ce este melodia și cum poate produce trăiri artistice auditoriului

- Care este melodia ta preferată? Explică de ce.
- Cum se înlanțuie sunetele în melodia preferată?
- Cum te simți când cânti sau ascuți o melodie îndrăgită?
- Cum poți deosebi o melodie de alta?

- Portativ, cheia sol. Notația înălțimilor de note în cheia sol
- Profilul melodic
- Tonul și semitonul
- Gama Do Major. Gama la minor
- Elemente de relaționare a muzicii cu contextul cultural în care a fost creată

Competențe specifice: 1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 3.2.

17

Titlul lecției

Pagini de lecții

Informații teoretice importante

Imagini corelate cu informațiile din text

Materialul muzical

UNITATEA 2
ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL • MELODIA
UNITATEA 2

SUNETELE ȘI NOTELE SI, LA, SOL SCRISE SUB PORTATIV

Retine

- Nota si se scrie sub portativ, sub linia suplimentară pe care este scris do.
- Nota la se scrie pe a doua linie suplimentară pe care o vom trasa sub portativ.
- Nota sol se scrie sub a doua linie suplimentară atașată portativului.

Amințește-ți

- Ce note cunoști sub do?
- Cum se scrie fiecare dintre aceste note?
- Intonează notele scrise pe portativ acompaniat de un instrument cu clape. Transcrie notele pe caietul de muzică. Scrie numele acestora sub portativ.

Exersează

- Intonează exercițiul de mai jos.

Cântă

Hațegana (după auz) după Gheorghe Soima

Mă-dă-i jo-cul Ha-țe-gă-na, Tra la la la la la la la. Nu-măi să-i ici
bi-ne sea-mă Tra la la la la la. Tra la la la la la la la Tra la la la
la la la la Tra la la la la la la la Mă-dă-i Ha-țe-gă-na,

Exersează

- Intonează cântecul și execută bătăi din picior pe silabele corespunzătoare sunetelor sol sub portativ, pocnet din degete și bătăi din palme pe silabele corespunzătoare sunetelor la, respectiv si, sub portativ.
- Identifică pe portativ notele din fragmentul colorat și intonează-le.
- Intonează exercițiul de mai jos.

Rubrică de aplicații

Curiozități legate de conținutul lecției

Știi că...

ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL • MELODIA
UNITATEA 2

Audiază

- Audiază Corul soldaților din opera *Faust* de Charles Gounod și urmărește cu degetul pe partitură notele si, la, sol sub portativ.

Corul soldaților din opera *Faust* (fragment)

Muzica: Charles Gounod

Glo-ri-e stră-bu-ni-lor e-roi. Bravi ca stră-bu-nii vom fi și noi. Bravi ca stră-bu-nii ce au că-zut. Cu spa-da în mâini, cu bra-ul pe scut în cru-dul răz-boi.

COMPOZITORI CELEBRI

„Ideile muzicale îmi invadează mintea și mă răscoblesc ca și bătaia din anpi a fluturilor și tot ceea ce am de făcut este să întind mâna și să încerc să li prind.”

Charles Gounod (1818–1893) a fost un compozitor francez. Operele sale reprezentative sunt inspirate din literatura universală. Cele mai cunoscute dintre acestea sunt *Faust* (după Johann Wolfgang Goethe) și *Romeo și Julieta* (după William Shakespeare). Gounod a compus *Imnul Național al Vaticanului* și celebra piesă *Ave Maria*, bazată pe Preludiul nr. 1, de Johann Sebastian Bach. Gounod a inaugurat un nou tip de operă, în care accentul cade pe zugrăvirea fină a unor sentimente intime și duioase, dar triste.

Din lumea muzicii

Celebra soprana româncă **Hariclea Darcle** (1860–1939) este remarcată de Charles Gounod, care îi încredințează rolul Margaretei din opera *Faust*, în care avea să debuteze la 14 decembrie 1888, pe scena Operei Marii din Paris.

Știi că...

...marșul este o piesă muzicală cu o mișcare uniformă, sugerând pasul cadențat de defilare a unei trupe?

Muzica în context cultural-istoric

Faust este o operă în cinci acte, compusă de Charles Gounod, una dintre capodoperele prezente în repertoriul permanent al teatrelor de operă din lume. *Corul soldaților*, cunoscut și ca *Marșul soldaților*, face parte din actual al II-lea al operelor. Este o piesă cunoscută și îndrăgită de publicul francez, fapt pentru care este considerată un al doilea imn al Franței, după cunoscuta *Marseillaise*. Acțiunea se petrece în Germania secolului al XVI-lea.

Rolurile principale – Faust, Mefisto, Margareta și Valentin – sunt deosebit de complexe. Gounod reușește să surprindă și să redea cu finețe și sensibilitate varietatea sentimentelor și a trăirilor personajelor principale.

* operă = lucrare muzical-dramatică scrisă pentru solisti, cor și orchestră.
** preludiu = piesă muzicală cu dimensiuni reduse.

Pagină de PROIECT

ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL • MELODIA

UNITATEA 2

PROIECT • O POVESTE MUZICALĂ DIN BENZI DESENATE

Lucrăm împreună

- Împărțiți-vă în grupe de câte șase elevi.
- Imaginați-vă că sunteți angajați la o revistă cu benzi desenate și aveți de realizat o poveste ilustrată despre un compozitor celebru.
- Folosiți și următoarele cuvinte: *game, tonică, optimism, ton, semiton.*

Etapale creației sunt următoarele:

1. Realizați un plan al poveștii.
2. Scrieți dialogurile, menționând cărui personaj îi aparțin replicile, folosind cuvintele date în contextul potrivit.
3. Împărțiți foaia A4 în numărul de casete potrivit dialogurilor create.
4. Realizați desenele și colorați-le.
5. Stabiliți ce game veți folosi și momentul în care le veți utiliza.
6. Alegeți colegii care vor intona gamele.
7. Prezențați colegilor povestea voastră.

Discutați despre realizarea proiectului, ajutându-vă și de următoarele întrebări:

- Ce ți-a plăcut să lucrezi cel mai mult?
- Ce a fost dificil de realizat?
- Ce ai fi putut face diferit? Cum anume?
- Au participat toți elevii?
- Cum v-ați simțit lucrând la acest proiect?
- Ce vi s-a părut ușor de realizat?
- Ce sfaturi trebuie să rețineți pentru proiectele viitoare?
- Ați realizat toate produsele planificate?

Tineți cont de criteriile prezentate în tabelul de mai jos pentru a realiza ceea ce v-ați propus.

Contribuția elevului	Gradul de cooperare	Produsul	Prezentarea produsului
Contribuția la discuțiile de grup	Lansarea de idei relevante	Afișul/Insiga este potrivit(ă) cerințelor	Prezentarea pe scurt a proiectului
Îndeplinirea sarcinilor	Încurajarea celorlalți membri	Afișul/Insiga este sugestiv(ă)	Argumentare clară
Autoevaluarea modului de lucru	Argumentarea propriei idei	Afișul/Insiga arată deosebit	Formularea unor concluzii

33

Pagină de RECAPITULARE

ELEMENTE DE FOLCLOR (I)

UNITATEA 3

RECAPITULARE

Exersează

- Asociază cuvintele de mai jos cu definițiile acestora:
Colind: *cel mai vechi și cel mai răspândit dans popular românesc*
Plugușor: *dans jucat în semicerc sau în linie, cu brațele prinse de cingătoarea vecinului*
Hora: *cântec străvechi de urare a gazdelor cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou*
Brăul: *dans de grup executat cu pași mărunți, presărați cu bătaii din picior*
Tărăneasca: *obicei străvechi de urare pentru belșugul pământului, practicat în ajunul Anului Nou*
- Copiază pe caiet tabelul de mai jos, apoi completează-l.

Dansul	Hora	Brăul	Tărăneasca
Participanții			
Mișcarea			
Zona de răspândire			

Atelier de sunete

- Cântă cu note fragmentele muzicale redată mai jos și recunoaște cântecul corespunzător fiecărui fragment. Intonează cântecul în întregime.

PORTOFOLIU • COMORI ROMÂNESTI

Realizează o lucrare pe o foaie A4 în care să prezinți tradiții și obiceiuri de iarnă din zona în care locuiești sau din alte zone geografice. Descrie aceste obiceiuri. Adaugă fotografii sau desene.

Verifică fișele din portofoliu realizate în această unitate. Pentru aceasta vei avea în vedere:

- Să fie respectată cerința.
- Să completezi fișele de portofoliu, dacă este cazul.
- Să îmbunătățești fișele, dacă este cazul.

- Discutați despre realizarea proiectelor, ajutându-vă și de următoarele întrebări:
- Ce ți-a plăcut să lucrezi cel mai mult?
- Ce a fost dificil de realizat?
- Ce ai fi putut face diferit? Cum anume?

47

Pagină de PORTOFOLIU

ELEMENTE DE FOLCLOR (I)

UNITATEA 3

PORTOFOLIU • TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN ȚARĂ

- Citește informațiile de mai jos legate de tradiții din diferite colțuri ale țării. Prezintă și tu un obicei din zona în care locuiești. Folosește o foaie A4. Notează în ce constă obiceiul, cine sunt participanții și ce impresii ai despre obicei. Adaugă fotografii sau adrese de videoclipuri pe care le poți viziona pe internet.

La Mărișel, o localitate de lângă Cluj, există un obicei străvechi: *Junii* (tinerii) *Mărișelului*. Un grup de zece tineri necăsătoriți ies în fața bisericii după slujba de Crăciun, dansează și colindă. Mișcările dansului sunt dificile și spectaculoase. Apoi, junii le invită la dans pe fetele din sat. Acest obicei a fost inclus pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

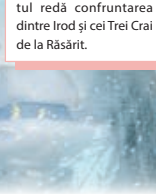
La Dumbrăvița, în județul Brașov, se păstrează o tradiție veche de două secole: *ridicatul bradului*. În ajunul Crăciunului, tinerii merg la colindat, iar dimineața împodobesc bradul în casa vătafului (conducătorul colindătorilor). Bradul, înalt de 17 metri, este înălțat de către tineri și rămâne în centrul comunei până după Bobotează.

Colindatul în cete este unul dintre obiceiurile de Crăciun des întâlnite în Muntenia. În unele sate, cetele sunt formate din fete tinere, care colindă flăcăii neînsoțiți, iar în altele, este invers: tinerii sunt colindătorii, iar fetele îi primesc. Se crede că, prin colindat, sunt alungate spiritele rele, iar sătenii dobândesc sănătate și belșug.

În Muntenia, în prima zi de Crăciun, gospodinele pregătesc *apa norocului*. Aceasta se obține prin amestecarea unei infuzii de plante: mușcată, levănțică și mentă cu agheașmă. Femeile sporesc fiecare încăperea cu acest amestec pentru ca familia să fie sănătoasă și ferită de necazuri.

De cum se lasă postul de Crăciun, tinerii din Valea Jiului se întâlnesc să învețe o formă de teatru popular, *Craii*. Se alege tineri, în număr impar, care să intruchipeze câte un personaj din ziua Nașterii Domnului. Textul redă confruntarea dintre Irod și cei Trei Crai de la Răsărit.

În satele din Transilvania, flăcăii se strâng în cete, pentru a învăța colinde. *Ceata de colindători* este organizată amănunțit. Ei cântă un colind vechi de peste 2000 de ani, intitulat „Împăratul Romei”. Colindul spune povestea Nașterii lui Iisus în timpul împăratului roman Octavian Augustus.

39

Pagină de EVALUARE

UNITATEA 3

ELEMENTE DE FOLCLOR (I)

EVALUARE

1. Stabilește valoarea de adevăr a enunțurilor scriind în caiet A (adevărat) sau F (fals). (6 x 3 p = 18 p).
 a. Plugușorul este un obicei străvechi de urare pentru belșugul pământului.
 b. Dansul Tărăneasca se joacă în Moldova.
 c. Refrenul colindului *Bună seara, gospodari este Florile dalbe*.
 d. Pașii de horă sunt trei pași înainte și trei pași înapoi.
 e. Versurile *Horei Unirii* au fost scrise de Vasile Alecsandri.
 f. Tărăneasca este un dans răspândit în toată țara.
 g. Hora este cel mai vechi și cel mai răspândit dans românesc.
 h. Brăul este însoțit de strigături și de fluierături.
 i. Sârba se joacă în cerc, într-o mișcare foarte vioie.
 j. Sârba se joacă în cerc, într-o mișcare foarte vioie.

Exemplu: Enunțul de la punctul b este adevărat.

2. Descrie în caiet, în trei enunțuri, unul dintre dansurile învățate în această unitate. (3 x 5 p = 15 p)
3. Scrie în caiet două strofe dintr-un cântec dedicat Micii Uniri. (2 x 5 p = 10 p)
4. Completează, pe caiet, căsuțele cu literele corespunzătoare cuvintelor din definiții. Descoperă cuvântul aflat pe verticală. (6 x 4 p = 24 p)

		1									
		2									
3											
		4	O	B	I	C	E	I	U	R	I
		5									
		6									
		7									

1. Cântec vechi de urare a gazdelor.
2. Cel mai răspândit dans popular românesc.
3. Dans popular din Moldova.
4. Datini proprii unui popor sau unei comunități de oameni.
5. Mișcarea în care se joacă Tărăneasca.
6. Dans executat mai ales de bărbați într-o mișcare rapidă.
7. Cea mai frumoasă horă a neamului românesc.

5. Intonează un colind învățat în această unitate și acompaniază-te cu un instrument de percuție. (23 p)

VERTICAL: Sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos

Punctaj maxim 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Gândește-te la activitatea ta de parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament din tabelul de la pagina 16 și bifează pe caiet răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. După completare, verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Exerciții

Model de rezolvare pentru diferite tipuri de exerciții

Punctaj

INSTRUCȚIUNI DE UTILIZARE A MANUALULUI DIGITAL LITERA

VARIANTA DIGITALĂ

Varianta digitală cuprinde integral conținutul manualului în variantă tipărită, având în plus exerciții interactive, jocuri educaționale, animații, filme și simulări. Toate acestea au obiectivul de a aduce un plus de valoare cognitivă.

Paginile din manual pot fi vizionate pe desktop, laptop, tabletă, telefon, oferind o experiență excelentă de navigare. Navigarea în varianta digitală permite parcurgerea manualului și revenirea la activitatea de învățare precedentă.

AMII static

Cuprinde: desene, fotografii, simboluri, informații suplimentare.

AMII animat

Cuprinde animații sau filme.

AMII interactiv

Cuprinde exerciții de alegere duală, de alegere multiplă, de asociere, de completare, de ordonare etc.

Instrucțiuni de utilizare a manualului digital

Butonul **AJUTOR** deschide ghidul de utilizare a manualului digital.

Butonul **CUPRINS** deschide cuprinsul manualului digital și permite deschiderea de unități/lecții.

Butoanele de navigare permit parcurgerea manualului și deschiderea unei anumite pagini.

Activități de tip static – deschide activități de tip static, care se derulează cu ajutorul butoanelor de navigare.

Activități de tip animat – indică elemente care se găsesc în partea de jos a paginii. Pentru vizionare, se activează butonul **Redă** (▶).

Activități de tip interactiv – indică elemente situate în partea de jos a paginii, de tipul: **Asociază**, **Bifează**, **Scrie de la tastatură**, **Selectează**. Butoanele de validare sunt: **Resetează** (care aduce exercițiul la starea lui inițială) și **Verifică** (prin care se verifică rezolvarea). Utilizatorul are la dispoziție trei încercări de a răspunde corect, după care răspunsul corect este afișat automat.

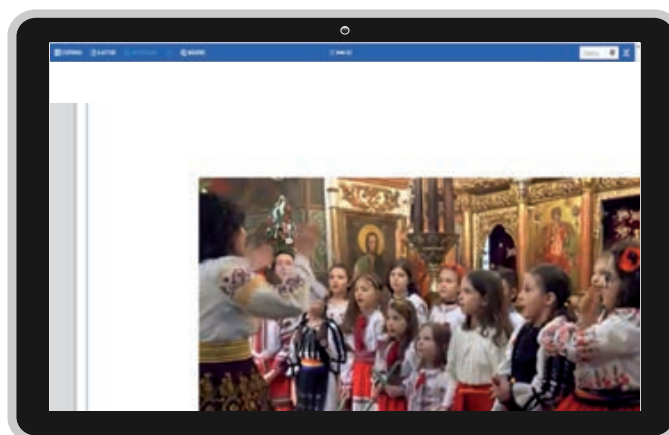
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI MULTIMEDIA INTERACTIVE DE ÎNVĂȚARE

Activități de tip static

Activități de tip interactiv

Activități de tip animat

10 MOTIVE PENTRU CARE SĂ ALEGEȚI MANUALUL DE EDUCAȚIE MUZICALĂ DE LA LITERA

1. Manualul este elaborat de un autor de prestigiu, profesor cu experiență la catedră, condiție care asigură o calitate metodică și pedagogică deosebită.
2. Structura manualului permite învățarea diferențiată; activitățile propuse pun copiii în situații de învățare concretă, valorifică experiența specifică vârstei, creează contexte pentru analiza și compararea materialului muzical.
3. Exercițiile de observare, completare, alegere, motivare, analiză, creație, solicită gândirea, memoria, imaginația, creativitatea elevilor, implicându-i în propria învățare și dezvoltare.
4. Competențele prevăzute de programa școlară sunt dezvoltate prin proiectarea unor activități diverse, susținute de material documentar și vizual adecvat atât pentru lucru individual, cât și în echipă.
5. Sunt propuse abordări culturale eteronomice și interdisciplinare, în raport cu disciplinele studiate anterior, dar și cu cele ce se studiază în ciclul gimnazial.
6. Încurajează folosirea noilor tehnologii, prin utilizarea de softuri care permit accesarea claviaturii unui pian virtual, spectograma și ușurând astfel învățarea elevilor.
7. Activitățile didactice stimulează învățarea prin descoperire și respectiv, prin cooperare, eficientizând procesul didactic prin creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea deprinderilor de lucru în echipă sau în perechi.
8. Evaluarea se realizează prin strategii alternative, precum proiectul, portofoliul tematic și investigația, asigurând totodată autoevaluarea de către elevi.
9. Varianta digitală îmbogățește manualul cu numeroase imagini, activități, filme, asigurând o mai bună înțelegere a conținuturilor și formarea cu ușurință a competențelor corespunzătoare.
10. Activitățile de lucru au grad diferit de dificultate și conțin elemente de interdisciplinaritate.

Fondată în anul 2014, Editura Litera Educațional, parte a Grupului Editorial Litera, publică și difuzează manuale și auxiliare școlare în format tipărit și digital, suport pedagogic și cursuri online pentru profesori, precum și alte materiale de perfecționare pentru elevi.

Editura Litera Educațional a ales o abordare modernă a sistemului educațional. Pasionați de ceea ce fac, profesioniștii care alcătuiesc echipa noastră vizează excelența. În cei 9 ani de existență, au construit relații de parteneriat cu profesorii din România, cărora le-au oferit expertiza și informațiile de care au avut nevoie.

În anul 2022, catalogul Litera Educațional cuprinde peste 350 de titluri:

64 MANUALE ȘCOLARE câștigătoare ale licitațiilor organizate de Ministerul Educației

295 AUXILIARE ȘCOLARE avizate de Ministerul Educației

*MATERIALE SUPLIMENTARE PENTRU ELEVI – cărți, lecturi școlare, atlase și enciclopedii etc.
Litera Educațional aduce creativitate și inovație în educație!*

CURSURI ON-LINE GRATUITE PENTRU PROFESORI www.cursuridigitale.ro

Editura Litera, prin parteneriatele pe care le are cu instituții care furnizează programe de formare, oferă cadrelor didactice din învățământul preuniversitar oportunitatea de formare profesională prin cursuri on-line realizate pe platforma **www.cursuridigitale.ro**.

Înscrierea și participarea la cursuri este gratuită, iar principalul obiectiv al acestora este dezvoltarea competențelor digitale și a viziunii moderne a cadrelor didactice, necesare pentru a face față cu succes provocărilor actuale ale profesiei de dascăl.

Avantajele participării la cursurile on-line oferite de platforma [cursuridigitale.ro](http://www.cursuridigitale.ro):

✓ Toate cursurile sunt GRATUITE.

✓ Înscrierea este facilă și se realizează prin completarea unui formular on-line disponibil pe www.cursuridigitale.ro

✓ Înveți și lucrezi în ritmul tău. Cursurile au o durată medie de 15 ore și se pot parcurge oricând, oriunde: de acasă, în weekend, în vacanțe, la orice oră.

✓ Informațiile sunt de actualitate și sunt prezentate într-o formă și un limbaj accesibile și familiare cadrelor didactice.

✓ Cursurile se pot citi și parcurge pe orice dispozitiv: calculator, tabletă, telefon, astfel încât realizarea lor devine și mai accesibilă.

✓ Trainerii care dezvoltă cursurile fac parte din mediul academic, sunt profesori cu experiență, psihopedagogi, consilieri școlari, formatori pentru educația adulților, autori de manuale.

✓ Cursurile tratează subiecte de interes pentru profesori: cum să utilizezi manualul digital la clasă, care sunt noile instrumente digitale cu ajutorul cărora se pot realiza la clasă activități extracurriculare, metode și tehnici de formare și dezvoltare armonioasă a personalității elevilor etc.

✓ După parcurgerea cu succes a modulelor, cadrele didactice vor primi adevăruri care vor servi la completarea dosarului de formare profesională.

MUZEUL DINU LIPATTI

Bijuterie arhitectonică amplasată în inima Capitalei, Casa Lipatti din Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 12 este reședința în care a trăit (1927-1943) marele pianist și compozitor Dinu Lipatti, împreună familia sa.

Construită în anul 1902, Casa Lipatti a fost „unul dintre primele proiecte ale arhitectului Petre Antonescu, personalitate școlită la Paris. Elevul celebrilor profesori Debrie, Guadet și Paulin, Petre Antonescu absolvă École des Beaux Arts, la 15 decembrie 1899, cu proiectul „Un muzeu industrial, comercial și agricol pentru orașul București, ajungând să dețină funcția de președinte al Societății Arhitecților din România (1912, 1919-1924 și 1946-1949).

Petre Antonescu a fost, fără îndoială, unul dintre cei mai sofisticăți arhitecți din epoca sa, marcând prin creațiile sale prima jumătate a secolului al XX-lea, în special arhitectura publică. Planificator urban, restaurator de monumente istorice, membru în Comisiunea Monumentelor istorice și începând din anul 1945, membru titular al Academiei Române, Petre Antonescu este autorul unui număr impresionant de locuințe, construcții religioase și clădiri publice monumentale, prin a căror estetică dă o interpretare inedită unor forme și elemente ale arhitecturii românești vechi tradiționale: brâul în torsadă, butonii și chenarul moldovenești, pridvorul, loggia sau capitelul și balustrada brâncovenească.

Printre lucrările sale cele mai reprezentative se numără clădirea Primăriei Municipiului București, Arcul de Triumf și cea a Băncii de Investiții din București.

Scriitorul francez Paul Valery împarte casele în trei categorii: unele care nu spun nimic, cele care vorbesc și acelea care cântă. Între ultimele poate fi inclusă și reședința Lipatti, atât datorită arhitecturii sale, cât și pentru că această familie a fost dominată de muzică.

Euterpe a fost divinitatea tutelară a casei noastre, obișnuia să spună Valentin Lipatti, ambasador, fratele mai mic al marelui pianist Dinu Lipatti.

Casa Lipatti, acum monument istoric, are opt camere. Zidăria este din beton, iar tâmplăria este din lemn, respectiv glafuri din marmură. Are ancadramentele ferestrelor și portalul intrării oficiale elegant decorate cu elemente vegetale, ce se păstrează și astăzi. Volumul exterior gândit de arhitect pentru imobil este marcat de un element compozițional similar cu un foișor, de care sunt articulate cele două aripi ale casei, aripa principală fiind cea din dreapta, care conține Salonul cu podiumul.

Meloman înfocat, un virtuoz al chitarei și flautului, Constantin Lipatti, bunicul lui Dinu Lipatti pe linie paternă, a avut un cuvânt hotărâtor de spus în privința arhitecturii casei.

„Casa atrage atenția prin aspectul său puțin ciudat, de castel în miniatură, în stil rococo, numai parter, în mijlocul unei grădini, în puternic contrast cu stereotipul blocurilor înconjurătoare, ca un martor al Bucureștiului de altădată”.

Petre Antonescu,
arhitect, 1873-1965

Foișorul de intrare este marcat de un portal în formă de arc-potcoavă, specific Art Nouveau-ului francez. Podul, care găzduia camerele servitorilor, este relizat cu o măiestrie excepțională, atât ca formă, cât și ca inovație structurală. A fost realizat în colaborare cu Alexandru Dimitriu, recunoscut pentru numeroase alte acoperișuri, precum cel al Ateneului, al Palatului Patriarhal sau al Bibliotecii Naționale. Interiorul rămâne în armonie cu exteriorul casei, impresionând prin atmosfera burgheză specific sfârșitului de secol XIX. Aerul este clasic, distins, iar spațiile interioare ale aripii principale s-au păstrat aproape nealterate.

„Casa noastră din București era totdeauna scăldată în lumină”, descria locuința Ana Lipatti, mama marelui pianist, în volumul pe care l-a dedicat fiului ei cel mare. „Odaia lui Dinu era exact lângă a mea, cea a soțului meu mai departe, pentru că el întârzia noaptea cântând la vioară”, spunea ea.

În casa Lipatti se regăsesc ancadramentele ușilor, decorația plafoanelor, o parte din mobilierul original încastrat, precum și o sobă de teracotă Hardmuth. Salonul are o mică estradă, unde era amplasat pianul, la care adolescentul Dinu Lipatti repeta, compunea sau susținea concerte.

Tot în interior, de-a lungul unui coridor lung, se regăsesc încăperile destinate funcțiilor domestice: bucătărie, baie, depozitare, precum și un beci, la subsol. Coridorul ducea către o intrare secundară, din Strada Visarion, destinată servitorilor.

După plecarea lui Dinu Lipatti din țară, în 1943, în casă au rămas: Valentin Lipatti – fratele, Ana Lipatti – mama și Doica. În 1950, casa a fost naționalizată, iar după trei ani, familia Lipatti – ce mai rămăsese din ea – a părăsit-o definitiv, casa având ulterior mai mulți proprietari, până în prezent.

În anul 2017, la împlinirea a 100 de ani de la nașterea lui Dinu Lipatti (n. 19 martie 1917), Casa Lipatti a fost închiriată de către Primăria Municipiului București, devenind sediul celui mai nou Centru Cultural al municipiului București – „Casa Artelor Dinu Lipatti”.

*Sursa: preluat de pe site-ul Casei Artelor Dinu Lipatti
Alice Barb, Director fondator al Casei Artelor „Dinu Lipatti”*

Dinu Lipatti, la vârsta de un an, alături de mama și tatăl său

POVESTEA LUI W.A. MOZART

Mozart s-a născut în 1756 într-o casă mică din centrul orașului **SALZBURG**, care se află în Austria. În zilele noastre, mulți muzicieni și pasionați de muzică vin în acest oraș să viziteze casa lui natală.

În 1762, Leopold Mozart și-a dus copiii, pe Wolfgang și Nannerl, într-o călătorie în care să cânte la marile curți europene. Întâi au interpretat piesele altor autori, dar, la numai 8 ani, Wolfgang **A COMPUȘ PRIMA LUI LUCRARE, SIMFONIA NR. 1.**

La Viena, Mozart a avut ocazia să-l **CUNOAȘCĂ PE JOSEPH HAYDN**, un muzician foarte renumit. Cei doi s-au împrietenit așa de bine, încât Mozart i-a dedicat șase compoziții, cvartetele Haydn. Alți compozitori admirati de el au fost Händel și Bach.

În tinerețea lui Mozart, familia lui a avut mari probleme financiare. **AU PLECAT TOȚI LA VIENA, MÜNCHEN ȘI PARIS** ca să caute o slujbă bună pentru Wolfgang, dar fără succes.

În 1786, Mozart a debutat cu opera comică **NUNTA LUI FIGARO**, care povestește despre un tânăr nobil care încearcă să împiedice căsătoria celor doi servitori ai săi, Figaro și Suzana.

La fel ca Haydn, a fost un reprezentant excepțional al **CLASICISMULUI**, un stil natural și echilibrat care s-a răspândit în Europa la sfârșitul secolului al XVIII-lea și care și-a găsit capitala la Viena.

În ultimii ani de viață, Mozart s-a îmbolnăvit și din nou a avut probleme financiare. A murit în 1791, dar a reușit să scrie câteva dintre **CELE MAI FRUMOASE LUCRĂRI**, cum au fost *Flautul fermecat* și o compoziție de proporții pe care nu a terminat-o, *Requiemul in re minor*.

POVESTEA LUI LUDWIG VAN BEETHOVEN

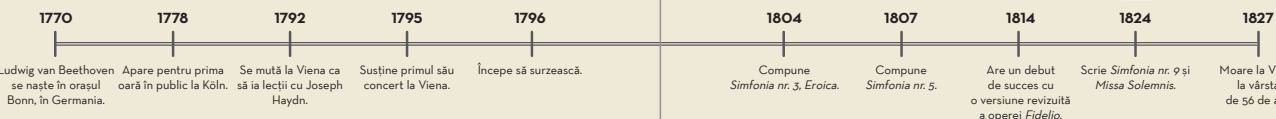

Tatăl lui Beethoven voia ca fiul său să ajungă un muzician celebru. De aceea a făcut în așa fel încât micutul, din fragedă copilărie, să ia **LECȚII DE ORGĂ, DE VIOLĂ ȘI DE PIAN**. Și, când a cântat pentru prima oară în public, a spus că avea 6 ani (chiar dacă avea, de fapt, 7).

Unul dintre profesorii săi a fost muzicianul Christian Gottlob Neefe, care l-a ajutat la prima lui compoziție și l-a angajat, la 14 ani, ca **ORGANIST SECUND LA CURTE**.

S-a mutat la Viena, oraș unde avea să rămână toată viața. Aici a avut **PRIMUL CONCERT** în care și-a interpretat lucrările și, puțin după aceea, a debutat cu *Simfonia nr. 1*.

Beethoven a trăit la sfârșitul **PERIOADEI CLASICE** din secolul al XVIII-lea, caracterizată de echilibrul muzical, și la începutul perioadei romantice din secolul al XIX-lea, în care se dădea mare importanță sentimentelor.

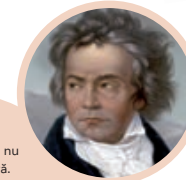

Când a început să surzească, Beethoven a folosit instrumente cu pâlnie pe care și le băga în urechi. Dar a venit un moment în care n-a mai auzit deloc și, ca să poată comunica, **SCRIA MESAJE PE UN CAIET**.

În operele sale, Beethoven a introdus multe elemente care **AVEAU SĂ REVOLUȚIONeze MUZICA** vremii sale. A compus nouă simfonii, treizeci și două de sonate pentru pian, un număr mare de piese pentru diverse instrumente și o singură operă lirică, *Fidelio*.

Deși faimos, viața lui Beethoven nu a fost deloc ușoară. Problemele lui de sănătate și surditatea s-au agravat din ce în ce mai mult. Cu toate acestea, **A COMPUȘ MULTĂ MUZICĂ EXCEPȚIONALĂ** pe care și astăzi continuăm să o îndrăgim.

POVESTEA LUI GIUSEPPE VERDI

Giuseppe Verdi se naște în Le Roncole, în provincia Parma. Părinții lui își dau seama încă din prima copilărie cât de mult îi place muzica. La numai 10 ani devine **ORGANISTUL** bisericii din sat.

Părinții îl trimit să studieze la Busseto. Aici îl cunoaște pe **ANTONIO BAREZZI**, mare pasionat de muzică. Bărbatul îi este ca un al doilea tată și îl invită să vină să trăiască în casa lui. Barezzi este cel care îl îndeamnă să susțină examenul de admitere la Conservatorul din Milano, însă Verdi nu reușește să-l ia.

Se întreține ca profesor de muzică și se căsătorește cu Margherita, fiica lui Barezzi. În perioada aceea scrie prima operă: *Oberto, conte de San Bonifacio*, care are mare succes la **TEATRUL SCALA** din Milano. Impresarul Bartolomeo Merelli îi comandă alte două opere.

Nenorocirea îi zdrcină viața. În scurt timp îi mor cei doi copii, urmați de soție. Mai mult, presat de termenele fixate în contract, compune o operă care se dovedește un fiasco. Totul i se pare atât de cumplit, încât se gândește **SĂ NU MAI COMPUNĂ**.

Impresarul Merelli îl convinge să compună din nou invitându-l să citească un libret de care Verdi se îndrăgostește pe loc. Compune astfel opera **NABUCCO**, care, dincolo de succesul de care se bucură, devine și un imn al libertății pentru italieni.

Verdi a trăit în perioada Romanticismului, mișcare culturală caracterizată de dragoste pentru natură, muzică și tradiții. Acest sentiment se reflectă, de exemplu, în opera sa **BĂTĂLIA DE LA LEGNANO**, ale cărei muzică și text amintesc de istoria Italiei.

De-acum Verdi este celebru în toată lumea datorită operelor *Rigoletto*, *Trubadurul*, *Traviata*, *Aida*... Deși a trecut prin momente foarte dure, rămâne în viață, **MUZICA RĂMÂNE FARUL** care l-a călăuzit mereu.

POVESTEA LUI FRÉDÉRIC CHOPIN

Frédéric Chopin s-a născut lângă Varșovia, în Polonia, în 1810. Familia sa îndrăgea cultura și mai cu seamă muzica, lucru care i-a permis să învețe **SĂ CÂNTE LA PIAN** încă de mic copil. La 7 ani a compus prima sa operă, *Poloneza în sol minor*.

Abilitatea i-a adus curând faima. A fost un copil-minune care încânta pe oricine îl asculta. La 16 ani și-a terminat studiile de liceu și la 20 era deja cunoscut în străinătate. În 1830 **A PĂRĂSIT POLONIA**, nu avea să se mai întoarcă niciodată în țara lui.

Chopin suferea de **ANXIETATE DE SCENĂ**, adică devenea foarte nervos în fața unui public numeros. De aceea a dat puține concerte publice (numai treizeci în treizeci de ani), preferând să cânte în locuri mici și în fața unui număr restrâns de prieteni și cunoscuți.

După ce a părăsit Polonia, Chopin a ajuns la Viena, unde nu a fost foarte apreciat. Un an mai târziu **S-A MUTAT LA PARIS**, oraș care în acel moment era capitala artei și unde a avut foarte mare succes. A fost foarte respectat și admirat de public și de ceilalți artiști și și-a făcut mulți prieteni.

În anii următori s-a dedicat compoziției și, ca să se întrețină, a dat lecții de pian tinerilor din familiile bogate. Tot atunci, a făcut câteva călătorii în Europa. S-a îndrăgostit și a trăit opt ani cu celebra scriitoare **GEORGE SAND**. În timp, sănătatea lui care întotdeauna fusese fragilă s-a înrăutățit.

Cariera lui Chopin a evoluat în perioada Romanticismului, o mișcare artistică bazată pe sentimente, pasiune și mister. Altă caracteristică a **ROMANTISMULUI** era interesul pentru tradițiile naționale, și asta se reflectă la el în melodiile inspirate din muzica populară poloneză, cum ar fi polcele și mazurcele.

Chopin a ținut ultimul său mare concert la Paris, în 1848, când avea de-acum o sănătate foarte subredă. În 1849 a compus ultima piesă, *Mazurca în fa minor*. Puțin după aceea, viața lui s-a încheiat, însă muzica lui, rafinată și originală, l-a consacrat ca **UNUL DINTRE CEI MAI MARI PIANIȘTI** ai tuturor timpurilor.

MANUALE ȘCOLARE APROBATE
DE MINISTERUL EDUCAȚIEI
2022

